

Miljödepartementet
Rättssekretariatet
Diarienum: M2021/00558
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.rattssekretariatet@regeringskansliet.se
christoffer.sheats@regeringskansliet.se

Malmö 2021-06-22

Remissvar avseende betänkande SOU 2021:10 Radiologiska skador – skadestånd, säkerheter, skadereglering från utredningen om skadereglering vid en radiologisk olycka

Sydkraft Nuclear Power AB, och dess dotterbolag Barsebäck Kraft AB (BKAB) och OKG Aktiebolag (OKG), har fått tillfälle att yttra sig rörande betänkande SOU 2021:10 om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Detta remissvar lämnas av Sydkraft Nuclear Power AB och omfattar även ställningstaganden från BKAB och OKG (dessa tre bolag benämns i det följande som Uniper som är deras gemensamma varumärke).

Säkerhet

Uniper ser positivt på att alla slags säkerheter ska kunna godtas.

Som noterats i utredningen saknas det i dagsläget försäkringslösning för sena personskador. Enligt utredningen bör det därför krävas ytterligare en säkerhet som kompletterar ansvarsförsäkringarna. Det framstår som oklart till vilket belopp en sådan ytterligare säkerhet ska uppgå. Det totala beloppet säkerheten ställs ut för är avgörande för kostnaden för säkerheten, även om säkerheten innehåller en begränsning att den endast gäller i den utsträckning beloppet inte redan betalats från annan säkerhet.

Precis som utredningen konstaterar är sena personskadornas andel av den totala ersättning som anläggningshavaren skulle bli skyldig att betala vid en olycka sannolikt liten. Uniper instämmer även i bedömningen att det är en osannolik situation att en olycka inledningsvis inte ger några skador, men efter tio år ger upphov till ersättningskrav avseende personskador som uppgår till det fulla säkerhetsbeloppet (SOU 2021:10, s.135). Detta är ett uppenbart teoretiskt resonemang utan förankring i ett tänkbart verkligt

Sydkraft Nuclear Power AB, Hans Michelsensgatan 2, 211 20, Malmö

Säte/Registered office: Skåne län, Malmö kommun
Organisationsnummer/Registered Number of the company: 556132-6371
Sydkraft Nuclear Power AB – ett företag inom energiverksamheten Uniper

scenario. Då säkerheter på dessa nivåer har en stor finansiell påverkan för anläggningshavaren ställer sig Uniper frågande till att säkerheterna som endast avser sena personskador ska uppgå till det fulla beloppet 1 200 miljoner Euro.

I ett flertal länder (ex Frankrike, UK, Belgien och Nederländerna) har bristen på försäkringstäckning lösts genom att staten har tillhandahållit återförsäkring på marknadsmässiga grunder. Sverige borde följa denna praxis.

Prövning av säkerheter

Det noteras att regeringen inte har någon roll i prövningen av säkerheterna, varken vad gäller möjlighet att hänskjuta frågor av särskild betydelse till regeringen för beslut eller överklagande till regeringen. Uniper vill framhålla att prövningen av säkerheter bygger på en balans mellan olika intressen vilket förutsätter en förståelse för systemet. Regeringen har ett övergripande helhetsansvar för prövning av säkerheterna enligt lagen om finansiering av kärntekniska restprodukter (2006:647). För att få en enhetlig hantering och helhetssyn inom finansieringssystemet är det lämpligt att samma ordning gäller för prövning av säkerheter enligt ansvarslagen och ansvarsförordningen.

Anläggningshavarens ansvar för skadereglering

Som framgår av utredningen (SOU 2021:10, s.199), åligger det anläggningshavaren att ansvara för skaderegleringens alla delar. Anläggningshavaren kommer inte att i egen regi utföra detta utan i de försäkringar som anläggningshavaren tecknar ingår skadereglering som en del av premien. Det kan dock noteras att de försäkringsbolag, i vilka anläggningshavarnas försäkringar är tecknade idag, inte är anslutna till ett och samma skadehanteringssystem och att de olika systemen saknar kommunikation med varandra. Vissa försäkringssystem är inte öppna för alla och det kan innebära att registrering av skador de första tio åren görs i ett system, medan skador som upptäcks efter år tio till år trettio registreras i ett annat system. Det har bildats ett GEIE (en icke vinstdrivande organisation) som förfogar över ett webbaserat skadehanteringssystem som är speciellt framtaget för att hantera skadereglering efter nukleära olyckor. Systemet används redan i Frankrike, UK och ytterligare några länder. Det bästa vore om skadereglering från samtliga aktörer sker i detta system.

Representation i skadeprövningsnämnden

Det bör tydligt uttryckas att det skall finnas representanter från staten, försäkringsbolagen och anläggningshavarna i skadeprövningsnämnden. Det är någon av dessa parter som kommer att betala ut ersättning. Uniper ser en risk för att försäkringsgivare potentiellt kan vara ovilliga att erbjuda försäkring till branschen om det inte på förhand säkerställts att försäkringsbolagen får vara med och påverka när skadeutbetalningar skall ske.

Synpunkter avseende övergångsregler för ansvarsbelopp – anläggning

I de fall där ansökan om ett lägre ansvarsbelopp för en anläggning gjorts senast en månad efter lagens ikraftträdande gäller ansvarsbelopp enligt nu gällande rätt fram till att ansökan om ett nedsatt belopp prövats. Uniper ser positivt på övergångsbestämmelsen. Det bör även vara 10 års ansvarstid som gäller fram tills ansökan om ett nedsatt belopp prövats. Detta framgår inte klart av utredningen och skrivningarna kring detta skulle därför behöva förtydligas.

Underskattade öknings av kostnader för anläggningshavarna

Redan det faktum att Sverige anslutit sig till Pariskonventionen innebär ökade kostnader för anläggningshavarna. Det nu liggande förslaget innebär ytterligare ökade kostnader för anläggningshavarna. Uniper bedömer att konsekvensutredningen underskattar kostnaderna för anläggningshavarna.

SMR

Utvecklingen av små modulära reaktorer (SMR) går snabbt med många parallella projekt globalt och i vårt närområde. I Sverige är Uniper engagerade i ett samarbete med Blykalla och KTH med målet att utveckla en blykyld SMR under 2030-talet.

Små reaktorer har en annan karakteristika utifrån sin storlek jämfört med dagens anläggningar. SMR-tekniken generellt bygger till exempel i långt högre utsträckning på passiva säkerhetssystem, och dessa anläggningar kommer sannolikt att placeras nära förbrukningen, och inte på nuvarande siter.

SOU 2021:10 tar inte höjd för SMR-tekniken, utan är skriven med fokus på de befintliga stora lättvattenreaktorerna och de siter där de är placerade idag. Med detta i åtanke är det därför viktigt att reglerna kring skadestånd och skadereglering utvecklas till att även omfatta denna typ av reaktorer, såväl vattenkylda som andra tekniker.

Med vänlig hälsning

Johan Svenningsson

VD Sydkraft Nuclear Power AB